

ДО

Председателя на Столичен
общински съвет

Г-н Елен Герджиков

ДО

Кмета на Столична община

Г-жа Йорданка Фандъкова

Изх. 902/23.10.2018 г.

Становище

по Наредба за обществения ред на територията на Столична община, приета с
Решение № 676 на Столичен общински съвет от 27.09.2018 година

Български център за нестопанско право

Български център за нестопанско право (БЦНП) е фондация, регистрирана съгласно българското законодателство през 2001 г. като юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза. Мисията на БЦНП е да оказва подкрепа при изработване и прилагане на закони и политики с цел развитие на гражданското общество, гражданското участие и доброто управление в България. БЦНП следва мисията си, вярвайки, че развитието на правната рамка на нестопанските организации е основен механизъм за създаване на независимо и проспериращо гражданско общество.

През последните 17 години основните ни инициативи са насочени към подобряване на правната среда в България, така че гражданите да могат свободно и пълноценно да упражняват своето право на сдружаване. Ние участвахме в подготовката на редица законопроекта и стратегически документи¹, които създадоха условия за това в България гражданите на практика да се „радват“ на свободното си сдружаване.

Приетата от Столичен общински съвет Наредба за обществения ред на територията на Столична община съдържа разпоредби, които пряко засягат

---

¹ ЗЮЛНЦ, Закон за доброволчеството, Закон за социално подпомагане, ЗНА, данъчните закони в частта облекчения за дарители и др.

юридическите лица с нестопанска цел и имат ограничително действие спрямо упражняване на дейности по набиране на дарения от тях. Чл. 3, т. 10 от Наредбата забранява „събирането на парични дарения на места за обществено ползване, с изключение на такова, организирано от Българския червен кръст, от юридическо лице, регистрирано в обществена полза по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел или от регистрирано по Закона за вероизповеданията вероизповедание след получаване на разрешение по реда на глава четвърта“ от Наредбата. Глава четвърта урежда разрешителен режим при провеждане на масови мероприятия с оглед осигуряване и спазване на обществения ред. На практика, събирането на дарения на места за обществено ползване на територията на Столична община става абсолютно забранено за юридически лица с нестопанска цел в частна полза, а по отношение на юридическите лица с нестопанска цел в обществена полза се изисква получаване на разрешение от кмета на общината.

Посочените текстове са не само притеснителни, но и незаконосъобразни, защото:

- 1. Няма законово основание за въвеждането на подобно ограничение** – Наредбата като нормативен акт трябва да съответства на Конституцията и на нормативните актове от по-висока степен (закони и международни договори, които са ратифицирани, обнародвани и влезли в сила за България) – чл. 15, ал. 1 от Закона за нормативните актове. В чл. 44 от КРБ е закрепена свободата на сдружаване като основно право на гражданите. В чл. 44, ал. 2 от КРБ се въвежда забрана на определени дейности, а чл. 11, ал. 2 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи допуска определени ограничения на свободата на сдружаване при наличието на съответна необходимост от това. Свободата на сдружаване се простира и върху избора на средствата за постигане на целите, които регистрираните по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел организации са си поставили. **Каквито и да било ограничения в дейността и средствата за постигане на целите им могат да се определят само със закон – чл. 3, ал. 2 от ЗЮЛНЦ.** Един от основните начини за осъществяване на дейността и постигане на целите на гражданските организации е привличането на обществена подкрепа, включително чрез събирането на парични дарения. В този смисъл въведените чрез цитираната наредба ограничения са незаконосъобразни². В допълнение, предвидените такси при издаване на „разрешения“ за събиране на средства са освен противозаконни ограничения с оглед на горепосочените аргументи, така и нецелесъобразни и неоправдани – на практика, общината ще събира такси от набрани средства за решаване на общественозначими проблеми (каквито са общественополезните цели на ЮЛНЦ определени за извършване на дейност в обществена полза).
- 2. Цитираната разпоредба (чл. 3, т. 10 от Наредбата) не съответства на целите, които се заявява, че се преследват** – предотвратяване на измами от недобросъвестни лица, събиращи дарения. На първо място, в българското законодателство ясно са посочени онези случаи, в които едно подобно деяние ще бъде третирано като обществено опасно и съответно ще бъде преследвано от закона, с всички гаранции за това. Тази материя се урежда в

---

² Специалният докладчик на ООН по темата за свободата на сдружаване специално изтъква в последния си доклад, че ограничаването на достъпа до ресурси за гражданските организации се третира като ограничаване на свободата на сдружаване: Майна Киай, специален докладчик за свободата на сдружаване и мирни събирания, 2013.

наказателния кодекс. От друга страна, Общинският съвет има правото на преценка и решение за регламентиране с наредба на въпроси от местно значение. Това право обаче не е самоцелно и приемането на конкретни разпоредби следва да се подчинява на закона. Чл. 4, ал. 2 и чл. 6 от АПК изискват с приемането на дадено решение да не се засягат права и законни интереси на граждани и организации в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава. За постигането на целта, приведена като аргумент за приемането на чл. 3, т. 10 от Наредбата, е необходимо да се предвидят други законосъобразни и съразмерни мерки, но не и като се налага ограничение върху реализирането на основно право на гражданите – свободно да се сдружават, свободно да определят целите, дейностите и средствата за постигането им в рамките на закона. **Нарушаването на закона не може да се бори чрез ограничаване на права по незаконосъобразен начин.** Допълнителен аргумент за отмяна на чл. 3, т. 10 от Наредбата е невъзможността за прилагане на разрешителния режим по Глава четвърта, предвиден за масови мероприятия на открити общински имоти, спрямо дейности, които не са задължително масови. С други думи, събирането на дарения може да не се изразява в „планирано и организирано действие с участието на множество хора“, каквото е определението за „масово мероприятие“ в Наредбата.

Предвид гореизложеното се обръщаме към Вас с искане да упражните правото си по чл. 45, ал. 5 от ЗМСМА и да оспорите като незаконосъобразен текста на чл. 3, т. 10 от Наредбата за обществения ред на територията на Столична община, приета с Решение № 676 на Столичен общински съвет от 27.09.2018 година, пред административния съд и да искате спиране на действието му, предвидено да започне от 1 декември 2018 г.

С уважение:

Надя Шабани,
Директор БЦНП